

Research Article

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทศนาบางเขน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

THE CURRICULUM DEVELOPMENT OF THE LOCAL BASED ON THE VISION
OF BANG KHEN FOR MATHAYOM 4 LEVEL
AT WAT PHRASRI MAHADHAT SECONDARY DEMONSTRATION SCHOOL,
PHRANAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

ต้นสัก สนินทาม* ธนาวัฒน์ พัฒนราช และ นราธิป แก้วทอง
โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Tonsak Sanitnam*, Thanawat Pattanarat and Narathip Kaewthong
Wat Phrasrimahadhat Secondary Demonstration School, Phranakhon Rajabhat University

*E-mail: tonlovera0527@gmail.com

Received: 20-10-2023

Revised: 20-12-2023

Accepted: 26-12-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ทศนาบางเขน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม 2) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 3) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 85 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ทศนาบางเขน ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 0.7439 คิดเป็น ร้อยละ 74.39 2) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน ประกอบด้วยข้อความ จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.62 ถึง 0.84 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependent Sample)

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่น มีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 82.35/81.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

ABSTRACT

The purpose of this research is to 1) develop the local curriculum for the social studies, religion and culture subject group on the vision of Bang Khen, Mathayom 4 of Wat Phrasri Mahadhat secondary demonstration school, Phranakhon Rajabhat university, Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation, 2) develop the effective learning management plan according to the 80/80 criteria, 3) find the effectiveness index of the learning management plan, and 4) study the satisfaction with learning of Mathayom 4 of Wat Phrasri Mahadhat secondary demonstration school, Phranakhon Rajabhat university which consists of 2 classrooms with totalling 85 students. The sample group used in this research is Mathayom 4/2 students of Wat Phrasri Mahadhat secondary demonstration school, Phranakhon Rajabhat university. Ministry of Higher Education, Science, Research and innovation in semester 1, academic year 2023, 40 students, which were obtained by random sampling (Cluster Random sampling). Tools were used including 1) Local history learning management plan in the topic of “the vision of Bang Khen”. The effectiveness index of the learning management plan was 0.7439 or 74.39 percent. 2) Questionnaire of satisfaction with learning. It consists of 10 queries with a discriminatory power value between 0.62 and 0.84. The whole confidence value is 0.95. The statistical data used for analyzing data includes percentage, average, standard deviation and t-test. The sample types are Dependent Sample.

The research results found that local curriculum is at the most appropriate level. The efficiency of the learning management plan is equal to 86.84/84.43, which is higher than the specified criteria of 80/80. Students’ satisfaction with learning is at the highest level.

Keywords: Development of Curriculum, Local Curriculum, The vision of Bang Khen, Local History

บทนำ

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเป็นภารกิจหนึ่งของสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 โดยให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ (Ministry of Education, 2008) โดยเฉพาะกับมหาวิทยาลัยในเครือราชภัฏจะต้องพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยเฉพาะกับมาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังในความเป็นภูมิปัญญาของแผ่นดิน พื้นฟูการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยาการเพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา มีการส่งเสริมประวัติศาสตร์วิถีชีวิต วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตเพื่อสร้างความสามารถให้บริการทางแก่ชุมชนผ่านการถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทุนบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น, 2560) เพื่อให้เกิดการศึกษาต่อยอดในการพัฒนาในชุมชนออกไปในระดับที่กว้างมากขึ้น โดยให้สถานศึกษามีหน้าที่ในการจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชน และสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ สถานศึกษาเป็นหน่วยงานการศึกษา ระดับปฏิบัติการที่จะต้องนำกรอบสาระการเรียนรู้มา จัดทำรายละเอียดเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสภาพของชุมชนนั้น ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดทำกรอบและแนวทางสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษา ในการนำไปจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและจัดการเรียนการสอน

ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการนำไปสร้างหลักสูตรท้องถิ่น โดยนำตัวชีวิตในสาระการเรียนรู้ที่มีความต้องการมาจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และบริบทของสังคม ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นตนเอง ซึ่งเป็นเรื่องราวที่อยู่ใกล้ตัว เช่น สภาพทั่วไป ที่ตั้ง อาณาเขต สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ เศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ตลอดจนสภาพปัญหาในท้องถิ่นซึ่งเป็นลักษณะของสังคมในท้องถิ่นนั้น อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความผูกพัน และความภูมิใจในท้องถิ่นของตน พร้อมทั้งอยากที่จะแก้ปัญหา มีแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง พร้อมทั้งเขตบางเขนมีสถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งที่น่าสนใจ

ปัจจุบันยังมีเยาวชนในท้องถิ่นอีกมาก ที่ยังไม่ทราบเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประวัติความเป็นมาของบริษัทและบทบาทของเขตบางเขนในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งควรส่งเสริมและให้การศึกษาแก่นักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนได้รู้จัก ทำให้เกิดความรักและภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น และจะเป็นการแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ท้องถิ่นของตนให้แก่ผู้อื่นได้รู้จัก และเชิญชวนให้บุคคลอื่นที่สนใจ มาเที่ยวเขตบางเขนอีกด้วย

การพัฒนาหลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมให้เยาวชนโดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีการรับรู้ถึงประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของเขตบางเขน ซึ่งเป็นหลักสำคัญของการสร้างความรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยการลงมือกระทำ มีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับข้อมูลระหว่างชุมชนกับบทบาทของโลกในยุคปัจจุบัน จนนำมาสู่การสร้างความรู้ใหม่หรือเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Kitkokarn, 2018)

สำหรับเขตบางเขนแล้วนั้นมีการบูรณาการในการพัฒนาเชิงโครงสร้างทางประวัติศาสตร์และแนวทางในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน วัดพระศรีมหาธาตุ ถือเป็นปฐมเจดีย์ ซึ่งมีการถ่ายทอดในบทบาทศิลปะวัฒนธรรมตั้งแต่สมัย พ.ศ. 2475 ซึ่งมีแนวคิดในการสร้างวัดในบริบทประชาธิปไตยในยุคสมัยของการเปลี่ยนแปลงการปกครองของคณะราษฎร (Limhasnaikul, 2021) ปัจจุบันการพัฒนาชุมชนด้วยกับ Soft Power ถือเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สถานศึกษาควรนำมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นไทยในภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้านที่บรรพบุรุษได้สั่งสม

และถ่ายทอดกันมาตั้งแต่อดีต ในปัจจุบันภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยได้ถูกละเลยลงไปมากซึ่งจะเห็นได้จากสถานศึกษา ยังไม่สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจังจึงเห็นว่าการศึกษาสมัยใหม่ได้แยกนักเรียน ออกจากชุมชนท้องถิ่นของตนเองเนื่องจากการเรียนการสอนทั้งหมดมาจากส่วนกลางความแปลกแยกนี้มีลักษณะ ที่รุนแรงถึงกับให้นักเรียนบางคนดูถูกวิถีชีวิตของชุมชนไม่มีความภูมิใจในวัฒนธรรมและท้องถิ่นของตนและไม่รู้จักที่จะ นำไปใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ความแปลกแยกดังกล่าวยังทำให้เกิดช่องว่างระหว่างคนรุ่นใหม่กับคนรุ่นเก่า ลูกหลานไม่สืบสาน ประเพณีของบรรพบุรุษ คนรุ่นใหม่เข้ากับชุมชนเดิมไม่ได้ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่นจึงถูกละเลยไป (Vorrapiamorn, 2017) โดยจะนำเสนอแนวทางพัฒนาหลักสูตรให้มีความยั่งยืนในการนำไปใช้กับสถานศึกษาให้เหมาะสม

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยได้เห็นว่านักเรียนในเขตบางเขนสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา โครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนาเมือง และชุมชน พร้อมทั้งยังสามารถผูกโยงกับชุมชนของตนเอง โดยมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและชุมชนบางเขน ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร แล้วพบว่าส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่ที่อาจจะไม่ทันบรรยากาศในบริบท ของชุมชนในอดีต อีกทั้งหลักสูตรท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติ ในทางทฤษฎีนั้นจะดำเนินการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนและในทางปฏิบัตินั้น โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และกิจกรรม ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้ได้หลักสูตรท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของชุมชน นักเรียน ครู และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรท้องถิ่นสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาและแนวทางในการสร้างอาชีพให้กับชุมชนที่ได้ศึกษาตามหลักสูตรท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องทัศนบางเขน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
2. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องทัศนบางเขน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องทัศนบางเขน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สมมติฐาน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่เรียน ตามแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ทัศนบางเขน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีมุมมองในการเรียนรู้ต่อชุมชนมากขึ้น
2. เกิดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรท้องถิ่นทัศนบางเขน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นบางเขน เรื่อง ทัศนียภาพบางเขน สามารถเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนและเป็นแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนบางเขน เกิดจากแนวคิดของเยาวชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 85 คน ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมสาธิต วัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ทั้งเพศชายและเพศหญิง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 40 คน โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) มีการจัดนักเรียนเป็นห้องเรียน สำหรับปัจจัยการเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นมีปัจจัยเวลาเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ไม่ตรงกับวันหยุดนักขัตฤกษ์ จึงสามารถจัดกิจกรรมตามหลักสูตรได้อย่างเต็มรูปแบบ

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ การเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทัศนียภาพบางเขน

ตัวแปรตาม คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่นบางเขน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทัศนียภาพบางเขน ผู้วิจัยคัดเลือกเนื้อหาประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญา ในชุมชนท้องถิ่นสู่สังคม และสถานที่สำคัญที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ได้แก่

3.1 เจดีย์วัดพระศรีมหาธาตุ

3.2 อาคาร 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

3.3 อนุสาวรีย์พิทักษ์รัฐธรรมนูญ

3.4 อาคารเดิมสถานีดับเพลิงเขตบางเขน

3.5 อาคารบ้านบางเขน

3.6 อาคาร 5 และ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

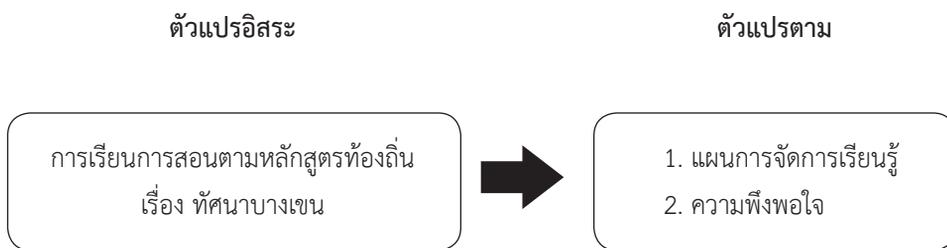
ซึ่งจะมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหลักสูตรและแนวทางในการจัดการเรียนรู้ผ่านเนื้อหาในการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นบางเขนมี 3 ด้าน 1) ด้านหลักสูตรและการสอน 2) ด้านเนื้อหาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นบางเขน 3) ด้านเนื้อหาภูมิสถาปัตยกรรมและการเมืองการปกครอง

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองจำนวน 8 ชั่วโมง ระหว่างเดือนสิงหาคม-กันยายน พ.ศ. 2566

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ทศนาบางเขน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ทฤษฎีแนวคิด หลักการของนักการศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายวิธีที่มีความสอดคล้องระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มทดลอง โดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยกำหนดแนวทางในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานดังนี้

- 1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
- 1.2 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับท้องถิ่นบางเขน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 ประชากร คือ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 85 คน ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ทั้งเพศชายและเพศหญิง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 40 คน โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random sampling) มีการจัดนักเรียนเป็นห้องเรียน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยโดยจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ทศนาบางเขน จำนวน 2 แผน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 8 ชั่วโมง มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.67 ซึ่งขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ มีดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รายวิชาเพิ่มเติมท้องถิ่นบางเขน

3.1.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง ทศนาบางเขน จำนวน 2 แผน และนำแผนการจัดการเรียนรู้ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

กับความเหมาะสมระหว่างหน่วยการเรียนรู้ สาระสำคัญ วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัด และประเมินผล แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อพิจารณาประเมิน ความเหมาะสมและความชัดเจนกับเนื้อหาตามหลักสูตร สาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดผล และประเมินผลและพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สอนเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผลการพิจารณา คุณภาพของแผน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.67

3.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทัศนียบางเขน จำนวน 4 แผน มาหา ประสิทธิภาพ E1/E2 ของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 80/80

3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จากนั้นนำไปทดลองใช้จริง กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

3.2.1 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ พงศ์พัฒน์ กิจก่อการ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.0 ทุกข้อ ถือว่ามีความเหมาะสม และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 ซึ่งขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ มีดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น
- 2) สร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
- 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

จำนวน 20 ข้อ ดังนี้

- 5 หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ทัศนียบางเขน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คุณภาพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งต่างก็มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 รองลงมา คือ ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านโครงสร้าง และเนื้อหา และด้านอัตราเวลาเรียน ตามลำดับ

2. ผลการประเมินหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นบางเขน เรื่อง ทัศนียบางเขน มีประสิทธิภาพเท่ากับ คิดเป็นร้อยละ 81.75 ดังนั้น หลักสูตรท้องถิ่นบางเขน เรื่องทัศนียบางเขน โดยใช้แผน การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.35/81.75

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่นชุมชนวังทองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้	กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1)	21	75	61.76	1.95	82.35
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)	21	30	24.52	0.75	81.75
ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ (E1/ E2) เท่ากับ 82.35/81.75					

จากตารางที่ 1 พบว่า หลักสูตรท้องถิ่นบางเขน เรื่อง ทัศนบางเขน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.35/81.75 (E1/E2) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

3. ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทัศนบางเขน มีค่าเท่ากับ 0.7439 หรือคิดเป็นร้อยละ 74.39

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทัศนบางเขน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ดังนี้

ตารางที่ 2 ร้อยละของระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นบางเขน

ประเด็นการประเมิน	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. การจัดการเรียนรู้ด้วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีความกระตือรือร้น พร้อมทั้งมีความสุข รู้สึกสนุกไปกับบทเรียน	-	-	25.3	29.2	45.5
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการในการปฏิบัติจริง พร้อมทั้งตระหนักถึงความรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ กับวิถีชีวิตในชุมชน	-	5.1	-	29.2	65.7
3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เป็นแนวทางในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากสถานการณ์จริงจากการมีส่วนร่วมของชุมชน	-	-	9.2	33.3	57.5
4. กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้แบบประวัติศาสตร์ท้องถิ่นมีความน่าสนใจ	-	-	-	39.2	60.8

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
4. การจัดการเรียนรู้แบบท้องถิ่นมีการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนและนักเรียน	-	-	-	39.2	60.8
5. การเรียนรู้ในรูปแบบประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเป็นโอกาสสำคัญในการให้นักเรียนได้นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาชุมชน	-	-	-	39.2	60.8
6. การเรียนรู้ในรูปแบบประวัติศาสตร์ท้องถิ่นส่งเสริมการพัฒนาทักษะในการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์	-	-	-	39.2	60.8
7. การเรียนรู้ ในรูปแบบประวัติศาสตร์ท้องถิ่นส่งเสริมการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21	-	-	-	39.2	60.8
8. การเรียนรู้ ในรูปแบบประวัติศาสตร์ท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนมีความผูกพันกับชุมชนอยากอนุรักษ์ชุมชน	-	5.1	-	29.2	65.7
9. การเรียนรู้ ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นสามารถทำให้นักเรียนมีแนวทางและวิธีการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชน	-	-	-	39.2	60.8

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องการจัดการเรียนรู้ด้วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีความกระตือรือร้น พร้อมทั้งมีความสุข รู้สึกสนุกไปกับบทเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.5 นักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการในการปฏิบัติจริง พร้อมทั้งตระหนักถึงความรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ กับวิถีชีวิตในชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.7 นักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่นเป็นแนวทางในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงจากการมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.5 นักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้แบบประวัติศาสตร์ท้องถิ่นมีความน่าสนใจ การจัดการเรียนรู้แบบท้องถิ่นมีการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนและนักเรียน การเรียนรู้ในรูปแบบประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเป็นโอกาสสำคัญในการให้นักเรียนได้นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาชุมชน การเรียนรู้ในรูปแบบประวัติศาสตร์ท้องถิ่นส่งเสริมการพัฒนาทักษะในการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ในรูปแบบประวัติศาสตร์ท้องถิ่นส่งเสริมการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21

ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.8 นักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องการเรียนรู้ในรูปแบบประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ช่วยให้
 นักเรียนมีความผูกพันกับชุมชน อยากอนูรักษ์ชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.7 นักเรียนมีความพึงพอใจ
 ในเรื่องการเรียนรู้ ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นสามารถทำให้นักเรียนมีแนวทางและวิธีการอนุรักษ์
 และพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.8

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ทศนาบางเขน หลักสูตรมีคุณภาพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ
 เหมาะสมมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งต่างก็มี
 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 60.8รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านโครงสร้างและเนื้อหา และด้านอัตราเวลาเรียน
 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการสร้างหลักสูตร ได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสม
 คือ มีการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (Ministry of Education, 2008) แนวทางการพัฒนา
 หลักสูตรท้องถิ่น คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แนวทางการจัดทำ
 หลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรท้องถิ่น ทำให้เข้าใจลักษณะของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร แนวทางการจัดทำ
 สาระการเรียนรู้ วิเคราะห์เชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานและขอบข่ายสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
 ศาสนาและวัฒนธรรม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และกำหนดสาระการเรียนรู้รายปี ตามความต้องการของผู้เรียน
 กำหนดเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาผู้เรียนไว้อย่างชัดเจนทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 และกระบวนการตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น จึงทำให้รายละเอียดขององค์ประกอบของหลักสูตรท้องถิ่น
 มีความสมบูรณ์ และได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ อีกทั้งได้ผ่านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ
 ผ่านการทดลองใช้กับนักเรียนเพื่อหาความเหมาะสมในด้านการใช้เนื้อหา เวลา การเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้อ
 การวัดและประเมินผล และได้แก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง จากเหตุผลดังกล่าว
 จึงทำให้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องทศนาบางเขน มีคุณภาพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด
 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rattanaphan (2017) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้
 การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการปลูกหน่อไม้ฝรั่งอินทรีย์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่าผลการประเมิน
 โครงร่างหลักสูตรโดยใช้การประเมินรูปแบบชิปหรือชิปโมเดล (CIPP Model) หลักสูตรมีคุณค่าและเหมาะสมกับ
 ท้องถิ่นมากที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fuangsri (2018) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
 กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการประดิษฐ์บายศรีด้วยใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 โรงเรียนวัดอุทัย (เขาวนวิทยา) ผลการวิจัยพบว่าผลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี
 เรื่องการประดิษฐ์บายศรีด้วยใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดอุทัย (เขาวนวิทยา) หลักสูตร
 มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

2. ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทศนาบางเขน มีประสิทธิภาพ
 เท่ากับ 82.35/81.75 (E1/E2) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการพัฒนาแผนการจัดการ
 เรียนรู้ ได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบใช้วิธีที่เหมาะสม มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามกรอบทิศทาง
 ที่กำหนดในหลักสูตร กำหนดรายละเอียดในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับหลักสูตร
 ท้องถิ่นที่ได้พัฒนาขึ้น กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา

และสาระการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนแต่ละสาระ เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามโครงสร้างการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ใช้สื่อและวัสดุ อุปกรณ์ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ในการออกแบบการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน ได้กำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะกระบวนการ โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ เน้นทักษะกระบวนการให้มากที่สุด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ใช้สื่อ การเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อการเรียนรู้ในท้องถิ่น จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้แผน การจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องทัศนบางเขน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tanjinda (2018) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่นเรื่อง การทำไม้กวาดดอกหญ้ากลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้อมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.49/83.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Worawat (2017) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง จังหวัดขอนแก่น โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอว์ ผลการวิจัย พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้อมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.46/81.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ที่กำหนดไว้

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ทัศนบางเขน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มากกว่าครึ่งหนึ่งของรายการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.8 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาที่ใช้สอน ในหลักสูตร เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นบางเขน ซึ่งเป็นท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่และรู้จักดีพอสมควร นั้นหมายถึง นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวของตนเอง โดยผู้วิจัยพยายามจัดสิ่งแวดล้อมให้ใกล้เคียงกับ ที่เป็นจริง โดยสอดแทรกเพลง บทกลอน Field Trip และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนาน ประทับใจในกิจกรรม ที่ทำจนเกิดเป็นความรัก ความเข้าใจในวิถีการดำเนินชีวิต ของคนในท้องถิ่นส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ Tanjinda (2018) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำไม้กวาดดอกหญ้า กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำ ไม้กวาดดอกหญ้ามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Srithana (2020) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาเรื่อง การเคลื่อนไหว ด้วยท่ารำโย้ยกองเลง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสกนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติของนักเรียนที่ผ่านการเรียนรู้ ตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยพบว่าการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องทัศนบางเขน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครนั้น สามารถสร้างกระบวนการในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของชุมชนในอดีตและสามารถสร้างความสัมพันธ์ อันดีกับคนในชุมชน ด้วยการจัดการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่มีแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องทัศนบางเขน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผู้เรียนในกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยก็มีส่วนร่วมทำกิจกรรมและให้ความสนใจในบทเรียน และชุมชนเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ครูหรือผู้ใช้หลักสูตรควรศึกษารายละเอียดของหลักสูตร พร้อมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตรให้เข้าใจก่อนนำไปใช้

2. ระยะเวลาในการใช้หลักสูตรอาจมีการยืดหยุ่นได้โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ ครู หรือผู้นำหลักสูตรไปใช้

3. ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา เวลาเรียน และสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น

4. ควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรนี้ทุกครั้งที่นำไปใช้ เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาชุมชน

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น ภาษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาคนในชุมชนด้วยเช่นเดียวกัน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาการพัฒนาหลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือและชอบใจนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่ให้ความร่วมมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเป็นอย่างดี

REFERENCES

- Fuangsrri, K. (2018). Development of local curriculum, career learning subject groups related to research Sri leaves with banana leaves for grade 6 students at Wat Uthai School (Chaowanwittaya). Master Education Thesis. Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.
- Kitkokam, P. (2018). The role of curriculum development in the era of globalization. Master's thesis. BangkokThonburi University Bangkok.
- Kotburi, S. (2019). Development of local curriculum, social studies learning group. Religion and culture regarding conservation ancient ruins Ubon Ratchathani Province For 6th grade students. Master of Education Thesis Graduate. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani Rajabhat University.

- Limhasnaikul, T. (2021). **Local community development with soft power**. Bangkok: Author.
- Ministry of Education. (2008). **National Education Act 1999 and and developing the curriculum into the present era**. Bangkok: Freight Forwarding Organization.
- Rattanaphan, S. (2017). **Growing Organic Asparagus Mathayom 3 level. The research results found that the results of the evaluation of the curriculum outline using the zip model or zip model (CIPP Model)**. (Master's thesis). Silpakorn University Bangkok.
- Srithana, S. (2020). **Educational institution curriculum development Health and Physical Education learning group: Movement with the Yoi Kong Leng dance Secondary school year 1 Amnuay Suksa School Sakon Nakhon Educational Service Area Office 3**. (Master's thesis). Silpakorn University Bangkok.
- Tanjinda, B. (2018). **Development of a local curriculum on making grass brooms. Group of work, careers and Technology, Grade 5. Independent students**. Master of Education: University Maha Sarakham.
- Vorrapamorn, P. (2017). **Soft power Thai**. administrators. Retrieved from <https://www.gotoknow.org/posts/484673> [2022, 15 Otb.]
- Worawat, S. (2017). **Developing a learning management plan for the social studies, religion, and culture subject group Grade 4, subject: Khon Kaen Province using the management model Cooperative learning of jigsaw techniques**. Study Independent research. Master of Education. : Maha Sarakham University.
-